

Szabályozási eszközök és lehetőségek a kisebbségek médiaképének befolyásolására

A reprezentáció politikája és különbségtétel mediatizált formái – Fókuszban a magyarországi romák médiaábrázolása

Polyák Gábor

gpolyak@ajk.pte.hu

Szabályozási irányok

A sértő, szélsőséges médiamegjelenés tilalma

Gyűlöletbeszéd

- büntetőjogi, médiajogi tilalmak

Személyiségi jogok

- adatvédelem, (egyéni) emberi méltóság

A (pozitív) médiamegjelenés támogatása

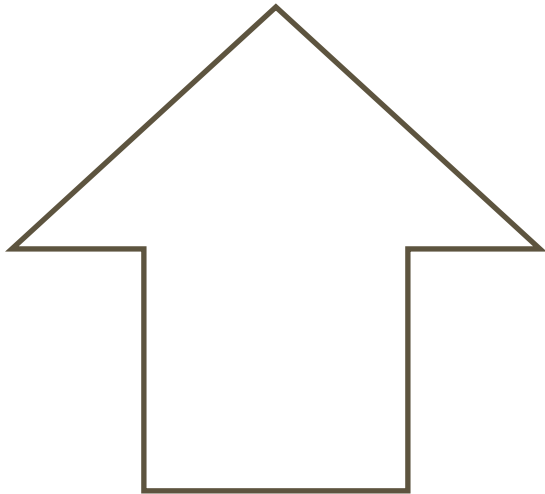
Közszolgálati ság

- közszolgálati feladatok meghatározása
- műsorkészítési gyakorlat

Önálló megjelenés a médiarendszerben

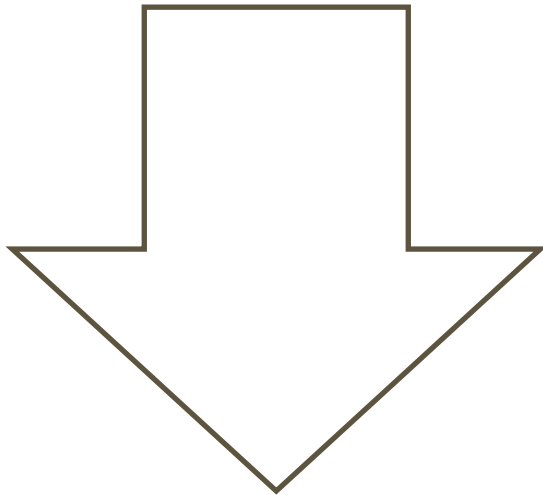
- engedélyezési eljárások
- közösségi médiaszolgáltatások támogatása

Jogi kontextus

Véleményszabadság

- „Politikai kultúra és egészségesen reflektáló közvélemény csakis öntisztulással alakulhat ki. Aki tehát gyalázkodik, magát bélyegzi meg, s lesz a közvélemény szemében ‚gyalázkodó‘. A gyalázkodásra bírálókat kell hogy feleljen.” (30/1992. (V. 26.) AB hat.)

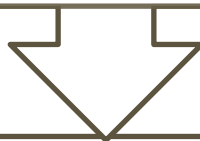
Emberi méltóság

- „a közösségek méltósága a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos korlátja lehet” (30/1992. (V. 26.) AB hat.)
- „a magyar társadalomban számos kisebbségi helyzetű társadalmi csoport, közösség jelenleg védtelen a nyilvánosság előtt történő, a konkrét címzettre nem irányuló (cigányozás, zsidózás stb.) megnyilvánulásokkal szemben” (Kisebbségi biztos, 2002)

A média fokozott felelőssége?

a gyűlöletkeltés és a kirekesztés médiajogi tilalma

Alkotmánybíróság (2007): a büntetőjoginál szélesebb beavatkozás lehetősége

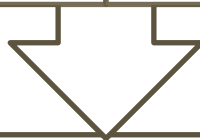
a média és a médiajog sajátosságai?

„enyhébb tilalmak”

- a beszélő ellehetetlenítése

az elektronikus média „rendkívül nagy” befolyása

- bőséges kínálat
- változó fogyasztási szokások

Alkotmánybíróság (2011): a médiajogi tilalom a büntetőjogival azonos mércét jelent

Szabályozási problémák

Megszorító,
dogmatikus
jogértelmezés

uszítás = „aktív, tevékeny gyűlöletre ingerel” (Legfelsőbb Bíróság) → a bíróság a tényállást „*de facto* alkalmazhatatlanná tette” (Kisebbségi biztos, 2001)

a szűkebb és szélesebb társadalmi közeg figyelmen kívül hagyása

Következetlen
alkotmányjogi
mérce

a véleményszabadság szigorú védelméből az Alkotmánybíróság egyes döntéseiben visszalépett, de ez sem tendencia

nincs egyértelmű iránymutatás az alternatív szabályozási megoldások (pl. polgári jogi szabályozás) részére

Elégtelen
ösztönzés

nincs számonkérhető közszolgálati kötelezettség

közösségi média komplex erősítése

Szabályozási probléma?

Támogató jellegű szabályozás erősítése	<ul style="list-style-type: none">• közszolgálati intézmények hangsúlyosabb szerepvállalása• a kisebbségi médiaszolgáltatók piacra lépése, mint médiapolitikai cél
A tilalmak szűk körű, de hatékony alkalmazása	<ul style="list-style-type: none">• a széles véleményszabadság megőrzendő érték• „életszerűbb” jogalkalmazás• szankciók helyett ombudsmani, mediátori jellegű beavatkozások
Oktatási feladat	<ul style="list-style-type: none">• társadalmi együttélés?• médiaoktatás, médiatudatosság?

Köszönöm a figyelmet!